

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **T. M.**
státní příslušnost Ukrajina
t. č. v Pobytovém a integračním středisku Havířov, 735 64 Havířov –
Dolní Suchá, Na Kopci 5
zastoupený Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou sídlem 737 01
Český Těšín, Masarykovy sady 76/18

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2019 č. j. OAM-860/ZA-ZA11-LE24-
2018

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).
2. Žalobce namítal, že v jeho případě jsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, a to minimálně ve formě doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Vyslovil názor, že žalovaný si neopatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí a rozhodnutí žalovaného je tak založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Žalovaný se nedostatečně zabýval jeho obavami z výkonu vojenské služby a důsledků jejího odmítnutí. Za nesprávný považuje závěr žalovaného, podle kterého mu nehrozí žádný trestní postih, jelikož si dosud nepřevzal povolávací rozkaz. Je zjevné, že v případě návratu na Ukrajinu by mu byl povolávací rozkaz dříve nebo později doručen a jeho obavy jsou tak zcela opodstatněné. Žalovaný si rovněž neopatřil dostatek podkladů k posouzení situace v ukrajinské armádě a k možnostem poskytnutí ochrany v případě šikany. Žalobce vyslovil přesvědčení, že s ohledem na stav ukrajinské armády a poměry v ní panující (bití a šikana ze strany starších vojáků) nelze přijmout závěr žalovaného, opřený o Informaci OAMP ze dne 14. 9. 2018, že výkon vojenské služby se řídí na Ukrajině zákonem, právo je vymahatelné a podmínky výkonu vojenské služby jsou zcela standardní. Žalovaný se nevypořádal s jeho tvrzením v pohovoru z 11. 10. 2018, že Výnos prezidenta Porošenka ze září 2016 se neplní a do bojů jsou posíláni rovněž vojáci v rámci základní vojenské služby.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal především na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvedl, že ukrajinská vojenská správa se pokusila žalobci doručit pouze předvolání k dostavení se na vojenskou správu z důvodu předstoupení před lékařskou komisí a kontroly údajů, a nikoliv povolávací rozkaz, jak v některých částech svých výpovědí žalobce přednesl. Na základě této skutečnosti pak lze usoudit, že žalobce dosud nebyl ke službě v ozbrojených silách své země ani formálně odveden, jakkoliv výše popsany krok odvedení a následnému vydání povolávacího rozkazu může předcházet. Žalobcem popisované trestní stíhání mu tedy v tuto chvíli bezprostředně nehrozí. Z citovaných podkladů pro rozhodnutí a oproti tvrzení žalobce, že do oblasti bojů na východě země jsou namísto vojáků základní služby, jako tomu bylo v počátcích konfliktu, jsou v současnosti nasazováni již výhradně profesionální vojáci nebo dobrovolníci. Podle těchto podkladů pro rozhodnutí i veřejně dostupných zdrojů na Ukrajině nyní neprobíhá ani žádná mobilizace. Žalobcova obava z bezprostředního nasazení do reálného boje, navíc proti jeho vůli, tedy není podle názoru žalovaného odůvodněná už proto, že základní vojenskou službu dosud neabsolvoval. Oproti tvrzení žalobce z citovaných podkladů plyne, že se vojenská služba na Ukrajině řídí zákonem, právo je vymahatelné a podmínky výkonu vojenské služby jsou zcela standardní. V daných souvislostech žalovaný rovněž odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu.
4. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.),

v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

6. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno žádostí žalobce ze dne 8. 10. 2018. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v rámci údajů k této žádosti a v pohovoru žalobce uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, křesťanského pravoslavného náboženského vyznání. Nikdy nebyl členem politické strany, ani jinak politicky aktivní. Je svobodný a bezdětný. Jako poslední místo svého bydliště uvedl obec Achtyrka v Sumské oblasti. Do České republiky přicestoval autobusem přes Polsko. Bylo to někdy v červnu či červenci 2018. V období říjen až prosinec 2017 pobýval v České republice na základě tříměsíčního pracovního víza. O mezinárodní ochranu v České republice nebo v jiných státech nikdy dříve nežádal. Důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava z odvedení k výkonu základní vojenské služby z důvodu šikany a násilí ze strany starších vojáků, dále obava z toho, že v rámci základní vojenské služby bude poslán do bojů na východě Ukrajiny, do zóny ATO, kde by mohl přijít o život. Povolávací rozkaz osobně nepřevzal. O Výnosu prezidenta Porošenka ze září 2016 neslyšel. Po vysvětlení správního orgánu, že prezident tímto výnosem stanovil, že další muži již nebudou do bojů na východě Ukrajiny povolováni a armáda pro boj na východě bude pouze profesionální, žalobce reagoval slovy, že tento výnos se neplní. On sám se s pracovníky vojenské správy nesetkal. Pracovníci vojenské správy kontaktovali jeho rodiče. Od kamarádů má informace o tom, že během výkonu ZVS byli staršími branci fyzicky napadáni a měli pak zdravotní problémy. V roce 2017, když se rozhodl pracovat v České republice, odcestoval z vlasti legálně. Rovněž v červnu nebo v červenci roku 2017 vycestoval z Ukrajiny legálně. O mezinárodní ochranu nepožádal již v roce 2017 proto, že tehdy o této možnosti nevěděl. Myslel si tehdy, že si bude moci prodloužit pracovní vízum na dva roky. Při opuštění vlasti na hraničním přechodu neměl žádné potíže. Po příjezdu do České republiky v roce 2018 zde nelegálně pracoval, snažil si vydělat peníze. Na otázku správního orgánu, kdy se dozvěděl o možnosti požádat v České republice o mezinárodní ochranu, odpověděl, že v době, kdy mu zbývalo několik dnů po vypršení víza a měl se vrátit domů. Kamarád mu řekl, že může požádat o mezinárodní ochranu a nebude se muset bát nástupu na základní vojenskou službu. V podrobnostech krajský soud odkazuje na zjištění z pohovoru s žalobcem, jak jsou uvedena v napadeném rozhodnutí, neboť ta korespondují s obsahem správního spisu a jsou správná.
7. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzenými důvody žádosti o udělení mezinárodní je snaha žalobce zůstat v České republice, když si zde nemohl prodloužit pracovní pobyt a nemá jinou možnost, jak si zde legalizovat pobyt. Dále je to obava z odvedení k výkonu základní vojenské služby z důvodu šikany a násilí ze strany starších vojáků a obava z vyslání do bojů na východě Ukrajiny do zóny ATO.
8. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně se jedná o zprávu Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro lidská práva (dále jen OHCHR) o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 19. 9. 2018, Informaci MZV ČR č. j. 1103728/2018-LPTP „Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, ze dne 16. 5. 2018, Informaci oddělení zahraničních projektů odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen

OAMP) „Ukrajina – Situace v zemi“, ze dne 14. 9. 2018 a Informace Velvyslanectví Ukrajiny v ČR „Vyhotovení cestovního pasu občana Ukrajiny pro výjezd do zahraničí“ ze dne 12. 6. 2018.

9. Dne 14. 1. 2019 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady výše uvedenými, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Této možnosti využil. Žalobce zopakoval své obavy z výkonu základní vojenské služby. Všichni, co prošli základním vojenským výcvikem, mají povinnost jít bojovat na frontu. Pokud by se stal invalidou, nikdo by mu nepomohl. Uvedl také, že současná armáda není dostatečně vybavena. Občané Ukrajiny pořádají za tímto účelem sbírky, sami vyrábějí maskovací síť a dodávají je na frontu, stejně tak i teplé oblečení a potraviny. Doplnil také, že povolávací rozkaz na jeho jméno předali otcí. Dokument má k dispozici v mobilním telefonu. Žalobce následně 17. 1. 2019 doložil správnímu orgánu jemu adresované předvolání Ochtyrské vojenské správy. V předvolání vojenská správa žalobci nařizuje, aby se dne 19. 10. 2018 v 8.00 hodin dostavil na Ochtyrskou vojenskou správu za účelem předstoupení před lékařskou komisí a kontroly údajů.
10. Námitka žalobce, že žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku existence vážné újmy, která mu hrozí při návratu na Ukrajinu, je námitkou ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
11. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisti nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
12. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně bezpečnostní a politické situace na Ukrajině soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání napadeného rozhodnutí. Dle názoru soudu správní orgán posoudil individuální situaci žalobce na základě jeho tvrzení, které konfrontoval s informacemi získanými z různých zdrojů, které jsou součástí správního spisu, a soud se s jeho závěry ztotožňuje.
13. Co se týče obavy žalobce z povolání k výkonu vojenské služby, krajský soud uvádí, že z podkladů pro rozhodnutí plyne, že vojenská služba se řídí na Ukrajině zákonem, přičemž právo je vymahatelné a podmínky výkonu vojenské služby jsou zcela standardní. Za nenastoupení vojenské služby hrozí trest odnětí svobody na 2 až 5 roků, ovšem teprve v případě, že si dotyčný převezme povolávací rozkaz. Z výpovědi žalobce přitom vyplynulo, že povolávací rozkaz nepřevzal. Žalovaný přílehavě poukázal také na Informaci

OAMP, v níž se uvádí, že v září roku 2016 byl podepsán Výnos prezidenta Ukrajiny, podle něhož nejsou na východoukrajinské frontě, tedy v zóně, kde se koná protiteroristická operace, již žádní mobilizovaní vojáci, pouze dobře vycvičení a motivovaní dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Obavy žalobce z povolání do armády a účasti v bojích jsou tak i dle názoru soudu bezpředmětné. Ve shodě s žalovaným ani soud v žalobcem tvrzené hrozbě bití a šikanování ze strany starších vojáků, pokud by na vojenskou službu nastoupil, neshledává žádné znaky hrozící vážné újmy ve smyslu zákona o azylu, neboť se žalobce obává nezákonného jednání ze strany soukromých osob a nadto se jedná o obavy hypotetické. Původcem hrozící újmy může být ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu i soukromá osoba, to ovšem pouze za předpokladu, že lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před touto újmou. Také soud dospěl k závěru, že v daném případě takovýto závěr učinit nelze. Z podkladů pro rozhodnutí se podává, že pokud by se žalobce skutečně cítil ohrožen či jinak ve svých právech poškozen, může se obrátit na příslušné státní orgány. Žalovaný rovněž příležitostně zdůraznil také tu skutečnost, že z citovaných podkladů rovněž plyne, že podmínky výkonu vojenské služby jsou na Ukrajině zcela standardní, vojenská služba se zde řídí zákonem na Ukrajině, a to na většině jejího území, které se nachází pod kontrolou vlády, panuje stav funkčního právního státu. Otázce, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nelidské či ponižující zacházení, se žalovaný dostatečně věnoval na str. 11. Se závěry žalovaného se soud zcela ztotožňuje a v podrobnostech proto na ně odkazuje. Případné vycestování žalobce při zohlednění informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu je správný.

14. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
15. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se náhrady nákladů řízení vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 26.11.2019

Shodu s prvopisem potvrzuje

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje